

Colombo se ale zasloužil o vyzdvížení role klitorisu při ženské rozkoši. Zatímco Vesalius se „tomuto nově objevenému a zbytečnému kousku“ posmíval, Colombo jej poeticky vynášel jako „tuto tak úžasnou věc vytvořenou s tak nádherným umem“. Považoval klitoris za „hlavní sídlo ženského požitku při pohlavním styku, takže když ho nejen třete penisem, ale dokonce se ho dotýkáte malíčkem, potěšení způsobí, že vlny rozkoše proudí všemi směry“. Jako každý samozvaný průzkumník popisující nový svět i Colombo hodlal označit své území: „Protože nikdo jiný tyto procesy a jejich fungování nerozpoznal; je-li přípustné pojmenovávat věci, které jsem objevil, mělo by se to nazývat láskou nebo sladkostí Venuše (*amor veneris*).

O dva roky později italský anatom jménem Gabriele Falloppio obvinil Colomba, že si přisvojuje již nárokové území. Ve své knize *Observationes Anatomicae* z roku 1561 napsal, že „tato část je skryta a ignorována anatomy ... je tak skrytá, že jsem ji jako první objevil já, a pokud o ní mluví jiní, vězte, že se o ní dozvěděli ode mě a od mých studentů!“. Dnes je Falloppio připomínán ne pro jeho klitorální žabomyší války, ale pro to, že pojmenoval vagínu a placentu, uvedl na pravou míru populární, avšak mylnou myšlenku, že penis vstupuje při sexu do dělohy, a že propůjčil své jméno vejcovodům [*Falloppio: v anglickém jazyce se vejcovody nazývají fallopian tubes, tedy fallopiovy trubice. / poznámka překladatelky*].

17. století zaznamenalo obrovský rozkvět klitorálních znalostí. Jane Sharpová, britská porodní bába, ve své porodnické příručce z roku 1671 popsala klitoris jako malý falus, který se zvětšuje, „když do něj vstoupí nálada“, a „činí ženy žádostivými a působí požitky při kopulaci, a kdyby tohoto nebylo, nebylo by žádné touhy, ni potěšení.“ Následující rok holandský lékař Regnier de Graaf sepsal pravděpodobně první komplexní popis anatomie ženských genitálií. Využil této příležitosti, aby pokáral své kolegy za to, že neuznali klitoris: „Jsme nesmírně překvapeni, že někteří anatomové se o této části nezmiňují. Jako kdyby ve vesmíru přírody vůbec neexistovala,“ napsal. „V každém mrtvém těle, které jsme doposud pitvali, jsme zjistili, že je docela rozeznatelný zrakem i hmatem.“

Brzy se začal objevovat zcela odlišný obraz tohoto orgánu. V roce 1844 Georg Kobelt, německý anatom a lékařský ilustrátor, pitval lidské reprodukční orgány, vstříkoval do nich barevný inkoust a vytvářel složité perokresby toho, co viděl. Všiml si, jak se dřík neboli trup klitorisu ohýbá směrem dolů jako koleno, a komentoval velké množství nervů „nádherně vyvinutých“ v žaludu klitorisu. Jeho vyobrazení odhalují dvě baculatá tělíška, která se klenou dolů od žaludu klitorisu – části, která je často považována za celý orgán – a obepínají vaginální stěny. Zdálo se mu, že tato tělíška jsou z jakési pomačkané, mozku podobné hmoty, a že tato hmota je ve skutečnosti erektivní tkáň, stejná jako ta nacházející se podél dříku penisu. „Celý klitoris,“ napsal Kobelt, „se skládá ze dvou oblastí, klitorisu a houbovitých tělísek ... a tyto dvě oblasti jsou propojeny cévní sítí.“ Nebyla to žádná vyčnívající bambulka, ale rozsáhlý orgán bohatě zásobený krví a nervy.⁹ {32}

Anatomové tedy definitivně zapudili ponurou galénskou vizi ženské sexuality. Dalším logickým krokem by bylo pokračovat v mapování této soustavy, aby si mohli uvědomit, že toho obsahuje mnohem více, než kdokoli tušil. Přesto to nebyl směr, jakým bylo dějinám předurčeno se ubírat. Místo toho bude během nadcházejících desetiletí klitoris demonizován, zavrhnut a ponechán na smetišti dějin. Co se stalo? Jedním slovem: Freud.

Marie věděla, jak funguje její klitoris. Jako malé dítě neměla žádné zábrany dotýkat se sama sebe tam, kde jí to dělalo dobře. Ale jednoho dne její nevinné potěšení skončilo.

Mariina chůva Mimau – což byla přezdívka, kterou jí Marie dala, když se chůva jednou objevila ve dveřích a držela kytici zářivých květů mimózy – spala ve vedlejším pokoji na rodinném panství Saint-Cloud. Korsická vdova s kulatým obličejem byla hlavní pečovatelkou dítěte poté, co

9 Kobelt také porovnal lidské klitorisy s klitorisy koní, koček, psů, krys, prasat, králíků a lemuru, přičemž zaznamenal, že tato zvířata mají klitorální kost (*os clitoridis*) probíhající středem. Samci těchto druhů mají odpovídající penisovou kost (*baculum*).